

Sygn. akt III CKN 660/98

P O S T A N O W I E N I E

Dnia 29 maja 2000 r.

Sąd Najwyższy Izba Cywilna

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSN - Andrzej Wypiórkiewicz (spraw.)

Sędziowie: SN - Helena Ciepla

SN - Bronisław Czech

Protokolant: Bożena Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 29 maja 2000 r.

na rozprawie sprawy z wniosku T. K.

z udziałem W. F., X. Y., H. K. i T. D.

o dział spadku

na skutek kasacji W. F.

od postanowienia Sądu Wojewódzkiego w Z.

z dnia 11 marca 1998 r., sygn. akt I Ca [...]

p o s t a n a w i a :

**oddalić kasację i pozostawić do rozstrzygnięcia w końcowym
orzeczeniu wniosek T. K. o zasądzenie kosztów postępowania
kasacyjnego.**

U Z A S A D N I E N I E

Dla nieruchomości położonej w H.-[...] przy P. nr [...], obejmującej 227 m² powierzchni, oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr [...], prowadzona jest przez Sąd Rejonowy w H. księga wieczysta Kw nr [...]. W dziale II-gim tej księgi zamieszczony został wpis prawa własności W. W. F., córki J. i C. wprowadzony na podstawie postanowienia Sądu Rejonowego w H. z dnia 17 czerwca 1996 r., sygn. Ns [...]. Zgodnie z treścią tego postanowienia wymieniona W. W. F. nabyła w całości na podstawie testamentu spadek po matce C. S., zmarłej w dniu 14 kwietnia 1996 r.

W dniu 25 listopada 1972 r. C. K. zawarła małżeństwo ze S. S. po śmierci pierwszego męża J. K.. J. K. zmarł w dniu 14 listopada 1968 roku i spadek po nim nabyli w ustawowym porządku żona C. K., II voto S. – w ¼ części oraz dzieci W. W. F., ujawniona w księdze wieczystej Kw nr [...], X. B. Y., T. Z. D., T. A. K. i H. J. K. po 3/20 części każde (sygn. akt Ns [...]) Sądu Rejonowego w H.).

W dniu 7 czerwca 1996 r. T. K. wystąpił przed Sądem Rejonowym w H. z wnioskiem o dział spadku po rodzicach J. K. i C. S. oraz o zniesienie współwłasności. Według wniosku do spadku po wymienionych osobach wchodziły udziały do ½ we własności nieruchomości uregulowanej w księdze wieczystej Kw nr [...].

Pomiędzy uczestniczącym w postępowaniu rodzeństwem powstał spór o to, czy wymieniona nieruchomość stanowiła majątek odrębny matki C. S., nabyty za życia J. K. czy też należała ona do majątku wspólnego ich rodziców.

Sąd Rejonowy spór ten rozstrzygnął w ten sposób, że w postanowieniu wstępnym wydanym w dniu 25 czerwca 1997 r. na podstawie art. 685 kpc ustalił, że „w skład spadku po C. K. primo voto S. i J. K. wchodzi nieruchomość miejska położona w H. – [...] przy ulicy P. [...] o powierzchni 217 m² oznaczona Nr [...] mająca urządzoną w Wydziale Ksiąg Wieczystych

Sądu Rejonowego w H. księgę wieczystą Kw Nr [...] wraz ze znajdującym się na niej budynkiem mieszkalnym”.

Stosownie do dokonanych ustaleń faktycznych objęta wnioskiem nieruchomości nabyta została za pieniądze pochodzące z majątku dorobkowego małżonków K.. Przeznaczyli oni na ten cel środki uzyskane ze sprzedaży nieruchomości miejskiej położonej w H. przy ul. C., którą nabyli uprzednio za pieniądze pochodzące ze sprzedaży nieruchomości położonej w B. o pow. 4,95 ha. Własność tej nieruchomości uzyskała C. K. na podstawie aktu nadania ziemi z dnia 9 lipca 1955 r. w trybie reformy rolnej i weszła ona w skład majątku wspólnego.

Sąd Wojewódzki w Z., oddalając postanowieniem z dnia 11 marca 1998 r. apelację uczestniczki postępowania W. F., wniesioną od postanowienia wstępnego, uznał, że zaskarżone orzeczenie znajduje uzasadnienie w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym. W szczególności Sąd drugiej instancji przyjął, że zachodzi w sprawie podstawa do ustalenia, iż oświadczenie C. K. złożone w umowie sprzedaży nieruchomości co do okoliczności, że nabycie następuje ze środków pochodzących z jej majątku odrębnego, nie było zgodne z rzeczywistym stanem.

Od postanowienia Sądu Wojewódzkiego kasację wniosła uczestniczka W. F.. Domagając się uchylenia orzeczeń sądów obydwu instancji oraz przekazania sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania albo zmiany zaskarżonego postanowienia i ustalenia, że nieruchomość objęta księgą wieczystą Kw nr [...] nie wchodzi w skład spadku po jej rodzicach zarzuciła naruszenie art. 233 kpc przez dowolną ocenę dowodów oraz pominięcie podniesionego przez skarżącą zarzutu nabycia własności w drodze zasiedzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Uczestniczka W. F. utrzymywała, że nabyła własności działki nr [...] na podstawie testamentowego porządku spadkobrania po matce C. S., która była

jej właścicielką. Dlatego zrozumiałe jest, że nie domagała się stwierdzenia przez Sąd nabycia własności w drodze zasiedzenia. Niezależnie od tego należy zauważyć, że nie stoi na przeszkodzie wnioskowi spadkobiercy o stwierdzenie zasiedzenia ustalenie w orzeczeniu wstępnym, że nieruchomość stanowiła składnik majątku dorobkowego spadkodawców. Rozstrzygnięcie takiego wniosku w postępowaniu działowym następuje również na podstawie art. 685 kpc, nie zaś na podstawie błędnie powołanego w kasacji art. 189 kpc.

Ustalenia poczynione przez Sąd pierwszej instancji poprzedzone zostały wszechstronną oceną materiału dowodowego, co wynika z obszernej treści uzasadnienia postanowienia zaskarżonego apelacją. Sąd drugiej instancji nie miał zatem podstawy do zakwestionowania prawidłowości ocen, jak też nie był zobowiązany do szczegółowego roztrząsania mocy i wiarygodności poszczególnych dowodów. Wystarczy, że pozytywnie ustosunkował się do przyjętej przez Sąd Rejonowy podstawy ustaleń, według których objęta wnioskiem działka gruntu nabyta została ze środków pochodzących z majątku wspólnego małżonków K., aczkolwiek wyłącznie na nazwisko jednego z nich. Nie można zatem usprawiedliwić podniesionego w kasacji zarzutu naruszenia przez Sąd Wojewódzki art. 233 kpc. Własna ocena dowodów przeprowadzona przez skarżącą w kasacji nie stanowi ku temu dostatecznej podstawy.

Błędy zawarte w sentencji postanowienia wstępnego co do nazwiska spadkodawczyni oraz – ewentualnie – powierzchni nieruchomości mogą być usunięte na podstawie art. 350 w związku z art. 13 § 2 kpc.

Z tych zasad, gdy wskazane w kasacji podstawy zaskarżenia okazały się nieuzasadnione, Sąd Najwyższy oddalił kasację na podstawie art. 393¹² kpc.

aw

jb.